

Stručně o nádorech mléčné žlázy u fen

Nádor mléčné žlázy je nejčastější onkologické onemocnění u fen. Jejich vznik bývá zpravidla ovlivněn působením pohlavních hormonů, a proto se s nimi nejčastěji setkáme u **nekastrovaných** fen středního a vyššího věku. Riziko jejich vzniku však lze do značné míry snížit včasnou kastrací - kastrace před prvním háráním snižuje riziko vzniku nádoru mléčné žlázy na 0.5 % ve srovnání fenou, která nebyla kastrována; kastrace provedená po prvním hárání na 8 % a po druhém hárání na 26 %. Vliv pohlavních hormonů na pozdější vznik nádorů mléčné žlázy je nejvýraznější v rané dospělosti a proto kastrace provedená v pozdějším věku obvykle riziko vzniku nádorů nesnižuje. Kastrace však ovlivňuje vznik hyperplazie mléčné žlázy, a to v každém věku. Hyperplazie mléčné žlázy je považována za prekancerosu. Dalším rizikovým faktorem pro vznik nádorů je i hormonální terapie a opakovaná falešná březost.

Nádory mléčné žlázy se objevují jako jednotlivé či mnohačetné nodulární útvary, které nejčastěji postihují oblast posledních dvou struků mléčné lišty. Díky této lokalizaci jsou většinou majitelem včas rozpoznány. Mohou dosahovat různé velikosti (nejčastěji 1 až 25 cm) a více než polovina těchto tumorů představuje benigní (nezhoubné) smíšené tumory. Často se v nádoru může vytvořit i kostní tkáň, chrupavka či mnohačetné cysty. Maligní (zhoubná) forma smíšených tumorů se vyskytuje s o něco nižší četností. Ovšem i benigní nádor, není-li včas odstraněn, mění své biologické chování a může se stát nádorem maligním. Každý nádor mléčné žlázy, který je větší než 10 cm v průměru je velmi pravděpodobně maligní. Je tedy **velmi důležité nádor mléčné žlázy odstranit co nejdříve**. Maligní nádory mléčné žlázy nejčastěji metastazují do svodných mízních uzlin v tříslech či v podpaží a do plic. Feny s plicními metastázami pak často jeví známky dušení. Vzácněji tyto nádory metastazují do dalších orgánů, jako jsou játra či slezina, a také do mozku.

Stručně o nádorech mléčné žlázy u koček

Nádory mléčné žlázy se u koček vyskytují nejčastěji v pozdějším věku (v průměru 11 let) a stejně jako u fen je riziko jejich vzniku možné snížit včasnou kastrací. Po kastraci provedené do jednoho roku věku se riziko vzniku nádoru redukuje téměř o 90 %. Na rozdíl od psů jsou nádory nejčastěji lokalizovány v prvních dvou oddílech mléčné žlázy.

Téměř 90 % nádorů mléčné žlázy u koček je zhoubných a tyto nádory časně metastazují i při malé velikosti nádoru (do 1 cm). U mladých koček může dojít pod vlivem hormonů (či podávání hormonálních léčiv - antikoncepce) k rychlému růstu jedné nebo více mléčných žláz (většinou během 1 až 2 týdnů). V těchto případech se však nejedná o pravý nádor, ale o hyperplazii mléčné žlázy (fibroadenomatosu). Tato hyperplazie zpravidla samovolně vymizí po kastraci či po vymizení účinku hormonálního přípravku.